

Hänvisning
SMDno-2019-1504Kontaktperson
Rasmus Lindqvist

Inrikesministeriet

kirjaamo@intermin.fi
key.poliisiosasto@intermin.fi

Ärende

Begäran om utlåtande om Finlands regerings utkast till proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton och av lagen om centralen för utredning av penningtvätt**Bakgrund**

Inrikesministeriet har begärt ett utlåtande av landskapsregeringen om en partiell översättning av utkastet till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton (FFS 571/2019) och av lagen om centralen för utredning av penningtvätt (FFS 445/2017). Syftet med propositionen är att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1153 (direktivet om finansiell information).

På det sätt som genomförandet av direktivet om finansiell information förutsätter anges i propositionen de myndigheter som har åtkomst till övervakningssystemet för bank- och betalkonton. Det föreslås att åtkomst till övervakningssystemet för bank- och betalkonton ska beviljas polisen, inklusive skyddspolisen, Tullen, gränsbevakningsväsendet och åklagarna. På det sätt som genomförandet av direktivet förutsätter föreslås det också att behörigheten för centralen för utredning av penningtvätt ska utvidgas till att omfatta brott enligt bilaga I till Europolförordningen.

Förutom skyldigheterna i direktivet föreslås det i propositionen ett oberoende nationellt tillägg med syfte att fler myndigheter än de som nu anges i lag om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (FFS 444/2017) ska ges rätt att använda övervakningssystemet för bank- och betalkonton. För andra ändamål än de som anges i direktivet om finansiell information och som definieras i gällande lagstiftning om myndigheterna i fråga föreslås det att åtkomst till systemet ska beviljas Skatteförvaltningen, Tullen, Utsökningsverket, de tillsynsmyndigheter som anges i penningtvättslagen, centralen för utredning av penningtvätt, polisen, gränsbevakningsväsendet, försvarsmakten, konkursombudsmannen och åklagarna.

Behörighetsfördelning

Enligt 29 § 1 mom. 5 punkten självstyrelselagen för Åland (1991:71) är bank- och kreditväsendet rikets behörighet.

Enligt 59b § i självstyrelselagen är lagstiftningsbehörigheten i förvaltningsärenden fördelad mellan landskapet och riket på det sätt som anges i lagen när åtgärder vidtas i Finland med anledning av beslut som har fattats inom Europeiska unionen. När det gäller penningtvätt har Ålandsdelegationen i utlåtande nr. 15/16 ansett att åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism utgör riksbehörighet.

Enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 10 och 19 punkterna i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (FFS 444/2017) tillämpas lagen på penninspelssammanslutningar, fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler enligt Ålands landskapslagstiftning.

Ålands landskapsregering ska utöva tillsyn av efterföljandet av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism när det gäller förmedlingsrörelser som avses i landskapslagen (2019:68) om fastighetsmäklarverksamhet. Detta stadgas i 1 § 2 mom. i republikens presidents förordning om skötseln på Åland av vissa uppgifter enligt lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (FFS 500/2018).

Ytterligare av relevans för utkastet till proposition kan nämnas att enligt självstyrelselagen 18 § 6 punkten är allmän ordning och säkerhet med de undantag som nämns i 27 § 27, 34 och 35 punkten landskapets behörighet.

Synpunkter

Landskapsregeringen har endast tagit del av en partiell översättning av utkastet till proposition och kan följaktligen endast ge ett utlåtande över den del som har översatts.

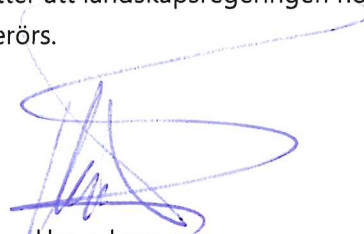
Enligt utkastet till proposition ska till 3 § lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton fogas bestämmelser om att bland annat polisen ska få tillgång till uppgifter i övervakningssystemet. Polisens befogenheter föreslås framgå både av 1 och 7 punkten. I specialmotiveringen till 1 punkten finns ingen närmare definition av polisen men i motiveringen till 7 punkten beskrivs att "med polisen avses både enheter som lyder under Polisstyrelsen och skyddspolisen". Enligt motiveringen kan uppgifter i enlighet med 7 punkten bland annat fås för förundersökning, förebyggande, avslöjande av och utredning av brott.

I enlighet med 1 § landskapslag (2000:26) om Ålands polismyndighet är landskapets polisförvaltning underställd landskapsregeringen. Myndigheten är alltså inte underställd Polisstyrelsen eller skyddspolisen.

Landskapsregeringens uppfattning är att avsikten med den föreslagna lydelsen av 3 § i förslaget till lag om ändring av lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton inte har varit att exkludera Ålands polismyndighet. Bestämmelserna bör således utformas på ett sådant sätt att även Ålands polismyndighet har rätt att ta del av uppgifterna i övervakningssystemet för bank- och betalkonton.

I övrigt har landskapsregeringen ingenting ytterligare att anföra gällande utkastet till proposition. Landskapsregeringen förutsätter att landskapsregeringen hörs under den fortsatta beredningen till den del Åland berörs.

Vicelantråd

Harry Jansson

T.f. Rättssakkunnig

Rasmus Lindqvist

FÖR KÄNNEDOM

Ålands polismyndighet, Landshövding Peter Lindbäck

